SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Lausunto pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman luonnoksesta

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta toimittaa lausunto.

Huomioita pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman taustalla olevista vaihtoehtoisista skenaarioista (suunnitelman luku 2)

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry pitää skenaariolähestymistapaa tarkoituksenmukaisena tapana tarkastella pitkän aikavälin kehityspolkuja. Skenaariot tarjoavat hyödyllisen kokonaiskuvan eri politiikkavaihtoehtojen ja arvojen vaikutuksista.

SBB kuitenkin katsoo, että joidenkin skenaarioiden lähtöoletukset eivät vastaa riittävästi Suomen energiajärjestelmän realistisia kehityssuuntia. Suomi edellä -skenaariossa energiajärjestelmä rakentuu poikkeuksellisen keskitetyn tuotannon varaan, vaikka Suomen keskeiset uusiutuvat energiamuodot – kuten tuulivoima, aurinko, bioenergia ja biokaasu – lisäävät käytännössä energiantuotannon hajautuneisuutta ja alueellista omavaraisuutta. Hajautetun uusiutuvan energian rooli on tulevaisuudessa keskeinen osa huoltovarmuutta ja siirtymää, ja tämä tulisi näkyä skenaarioissa johdonmukaisemmin.

Teknisten hiilinielujen osalta SBB korostaa, että biokaasun tuotannon kasvu tuottaa yhä enemmän puhdasta biogeenistä CO_2:ta, joka on teknisesti helppo ja kustannustehokas ottaa talteen suoraan biokaasun tuotantoprosessissa. Biogeenisen CO_2:n talteenotto on yksi nopeimmin käyttöönotettavista teknisistä nieluratkaisuista, ja sen potentiaali tulisi huomioida skenaarioissa nykyistä selkeämmin.

Huomioita toimialakohtaisista etenemisvaihtoehdoista (suunnitelman luku 3)

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry pitää tärkeänä, että pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa tarkastellaan eri sektoreiden vaihtoehtoisia kehityspolkuja. Luvun 3 tarkastelu jää kuitenkin useilta osin yleiselle tasolle, eikä se tunnista riittävästi biokaasun ja biokiertotalouden roolia kustannustehokkaina ja nopeasti käyttöönotettavina ratkaisuina.

Energiasektorin etenemisvaihtoehdot painottavat pitkän aikavälin sähköistymis- ja vetytalousratkaisuja, vaikka niiden rinnalla tarvitaan ratkaisuja, jotka vahvistavat hajautettua energiantuotantoa ja alueellista huoltovarmuutta.

Maatalouden osalta etenemisvaihtoehdot eivät huomioi riittävästi biokaasun kasvavaa roolia sektorin päästövähennyksissä. Biokaasun tuotannon ennakoidaan tuplaantuvan noin 2 TWh:iin jo lähivuosina ja noin 4 TWh:n tuotanto on realistista 2030-luvun alkupuolella. Kansallinen tekninen ja taloudellinen tuotantopotentiaali on arviolta jopa 10 TWh, ja suurin osa kasvavan tuotannon raaka-aineesta on peräisin maatalouden agribiomassoista. Tämä kehitys on keskeinen osa maatalouden ilmastopolkuja, mutta sitä ei nykyisessä luvun 3 tarkastelussa juuri käsitellä.

Etenemisvaihtoehdoissa käsitellään lannoitteiden käytön vähentämistä ja tuontilannoitteiden korvaamista, mutta ravinteiden kierrätyksen ja orgaanisten kierrätyslannoitteiden ratkaisut jäävät lähes kokonaan sivuun. Biokaasulaitosten mädätysjäännöstä jalostetut kierrätyslannoitteet tarjoavat nopeasti käyttöönotettavia toimia, joilla voidaan vähentää mineraalilannoitteiden tarvetta, parantaa ravinneomavaraisuutta ja vähentää maatalouden päästöjä.

Huomioita kasvihuonekaasupäästöjä vähentävien ja nieluja vahvistavien menetelmien kehitysnäkymistä (suunnitelman luku 4)

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry katsoo, että luvun 4 tarkastelu antaa hyödyllisen yleiskuvan pitkän aikavälin teknologisista kehityssuunnista, mutta se jää useilta osin liian yleiselle tasolle eikä tunnista kaikkia kustannustehokkaita ja nopeasti toteutettavia menetelmiä. Erityisesti teknisten hiilinielujen osalta on hyvä, että CO_2:n talteenoton ja varastoinnin kustannushaasteet tuodaan selkeästi esille, mutta tarkastelusta puuttuu kokonaan biokaasuprosessissa syntyvän biogeenisen hiilidioksidin rooli. Vaikka biokaasulaitosten CO_2-virrat ovat määrällisesti pienempiä kuin teollisuuden savukaasut, niiden puhtaus tekee talteenotosta huomattavasti yksinkertaisempaa ja edullisempaa. Biogeeninen CO_2 tarjoaa siksi luontevan ja kustannustehokkaan lähtökohdan teknisten nielujen kehittämiselle, ja tämän mahdollisuuden huomioiminen täydentäisi luvun 4 kuvaa Suomen teknisten hiilinielujen realistisista etenemispoluista.

Maatalouden menetelmiä käsittelevässä kohdassa 4.6 korostetaan ruokavalioon ja viljelykäytäntöihin liittyviä keinoja, mutta ravinteiden kierrätyksen ja mädätykseen perustuvien ratkaisujen potentiaali jää vähäiseksi. Biokaasun tuotannon kasvu maatalouden biomassoista ja orgaanisten kierrätyslannoitteiden lisääntyvä käyttö voivat vähentää

maatalouden metaani- ja typpipäästöjä nopeasti ja samalla vahvistaa Suomen ravinneomavaraisuutta. Nämä ratkaisut ovat valmiita ja skaalautuvia, ja niiden rooli tulisi sisällyttää selkeämmin maatalouden ilmastotoimien kehitysnäkymiin.